

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ג' אב תשע"ח | דף היומי בבלי: זבחים צג.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד סעיף ד'.
מוסר: לקוטי אמרים מתחילת פרק י"ג עד תחילת פרק י"ד.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יא 'והנה דברתי עד הנה' עד 'בענין נתינת העצה'.

הדף היומי בהלכה

האם בישול בחום שמקורו מהשמש אסור בשבת?

דבר שהתחמם בשמש, מותר מדאורייתא, אולם, חכמינו ז"ל גזרו שלא לבשל בתולדות חמה, מחשש שלא יבדילו בין תולדות החמה לתולדות האור, ויבשלו גם בתולדות האור. ולמרות זאת, לא אסרו חז"ל את הבישול בחום השמש עצמה, כיון שאין לחשוש שלא יבדילו בין בישול בחום השמש לבישול באש. [שו"ע שיח, ג, ומשנ"ב כא; ביאורים ומוספים דרשו, 35]

איסור בישול מן התורה, הוא ב'אור' - אש - וב'תולדות האור', דהיינו דבר שהתחמם באש. ויש מהאחרונים שכתב ש'תולדת תולדות האור', דהיינו דבר שהתחמם מכוח דבר שהתחמם באש, אין איסור הבישול בו אלא מדרבנן; אך רבים מפוסקי זמננו הורו שהבישול בו אסור מדאורייתא. ובישול ב'חמה', דהיינו בחום השמש - מותר. וכן בישול ב'תולדות חמה', דהיינו

הדף היומי בהלכה

האם בישול במיקרוגל אסור בשבת מן התורה?

אולם, יש מהפוסקים שכתבו שכיון שאיכות הבישול במיקרוגל אינה פחותה מאיכות הבישול הרגיל, איסור הבישול במיקרוגל הוא מדאורייתא. ויש שהוסיף, כי כל בישול הנעשה בכלי חשמלי, יש להחשיבו לחומרא כ'תולדות האור' (ראה לעיל), כיון שהחשמל במקורו נוצר על ידי אש. [ביאורים ומוספים דרשו שיח, 37]

כאמור, מותר לבשל בשבת בחום השמש; וטעם ההיתר, משום שאין זה דרך בישול. ויש שכתבו שמשום כך אין איסור דאורייתא בבישול במיקרוגל, שהרי עיקר דרך הבישול הוא באש, ואילו הבישול במיקרוגל נעשה באמצעות גלים אלקטרומגנטיים. ולכן, כאשר יש היתר לבשל או לחמם מאכל עבור חולה או תינוק, יש להעדיף את השימוש במיקרוגל על פני בישול רגיל, שאיסורו מדאורייתא.

הדף היומי בהלכה

האיסורים הכרוכים בשימוש בדוד השמש בשבת

שבדוודים רבים קיים גוף חימום חשמלי הנחשב כאש, ואסור מדאורייתא להשתמש בו בשבת, והמשתמשים בדוד עלולים להכשל ולהשתמש בו גם כשגוף החימום פועל; וכן משום שעל ידי השימוש במים שבדוד, נכנסים מים אחרים ומתבשלים במים החמים שבדוד, הנחשבים לכל הדעות כתולדות חמה. [ביאורים ומוספים דרשו שיח, 37]

בנוגע לחימום מים בדוד שמש בשבת, נחלקו הפוסקים: יש אומרים שמאחר והקולטים רק מרכזים את קרני השמש, אך המים מתבשלים בחום השמש עצמה, נחשב הדבר כבישול בחמה, ומותר מעיקר הדין. ויש אומרים שהקולטים נחשבים כמסייעים בבישול, ולכן נחשב הדבר כבישול ב'תולדות חמה'; ואסור מדרבנן. למעשה, אף לדעת המתירים אין להשתמש בדוד השמש בשבת, משום

בכל יום מימי בין המצרים בשעת חצות, כאשר רבנו עם כל התלמידים ישבו על הרצפה באמירת תיקון חצות - היו שומעים בכל ההיכל את קולו בוכה והדומע, פשוטו כמשמעו

צער החורבן ובקשת הגאולה אצל מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל

בעולם הזה, ועל ב' אלפים השנים האחרונות שהם ימות המשיח, שכבר יצאו מהם מה שיצאו ועדיין בן דוד לא בא. רבנו ציטט את הגמרא הזאת ואמר בשברון לב עמוק ובבכי תמרורים בלשונו הטהור: "כך כבר אמרו חז"ל לפני 4,500 שנה, ומה יענו אזובי קיר? יתמי דיתמי!"

בכל יום מימי בין המצרים בשעת חצות, כאשר רבנו עם כל התלמידים ישבו על הרצפה באמירת תיקון חצות - היו שומעים בכל ההיכל את קולו הדומע, פשוטו כמשמעו, איך שבוכה ומיצר על גלות השכינה, ומבקש כתינוק הבוכה על הגאולה.

והעידו תלמידים שלמדו אצלו לפני עשרות שנים, כי בעת שהם אומרים את הקינות בתשעה באב, ונזכרים בקולו הבוכה של רבנו, אזי כל יום תשעה באב מקבל אצלם משמעות אחרת לגמרי.

(מתוך 'ולא שבת הלוי בלבד')

היה זה מחזה ממיס לב לראות את רבנו מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל, יושב ואומר תיקון חצות, כמנהג שהנהיג בישיבתו לומר זאת בחצות היום בימי בין המצרים. כמה בכיות וכמה דמעות השתפכו מתוך לבו הגדול.

כבר לפני שנים עורר רבנו על כך שלא יודעים את גודל חשיבות אמירת 'תיקון חצות', שזה סעיף מפורש בשו"ע והקב"ה מחכה לזה, ולא יודעים כמה תועלת עצומה יש לכך בזה ובבא. בהזדמנות אחרת אמר לבחורים: "פעם ידעו יהודים שצריך להשכים בכל לילה לתיקון חצות ולקונן על חורבן בית המקדש ועל גלות השכינה, ורק זכר לכך אנו עושים בחצות היום בשלושת השבועות". אמנם דרכו של רבנו עצמו היתה לקום בכל יום באשמורת הבוקר ולומר 'תיקון חצות'. אחר כך היה אומר קצת תהילים, ולומד בספר 'אורחות צדיקים', שמבחרתו קיבל על עצמו להגות בו בכל יום כ-10 דקות, וכמעט עד יומו האחרון החזיק בהנהגה זו. ואחר כך היה מתחיל את סדר לימודו.

ומרגלא בפומיה להביא את דברי חז"ל בעבודה זרה (ט, א) על חלוקת השנים

"למחרת אני חוזר הביתה ומקבל הזמנה לחתונה מידיד גדול. אני פותח את ההזמנה, והיא ריקה! מעולם זה לא קרה לי. הבנת ש'הקב"ה מראה לי אות משמים שתשובתי היתה נכונה..."

מעשה מפעים שאירע עם הגר"ב צ' פלמן זצ"ל

פותחים כל הזמנה לראות שבאמת מודפס על זה, וא"כ יתכן מאוד שהוא בא להזמין בלב שלם ולא הבחין כלל שההזמנה הזו פגומה ואינה מודפסת "למחרת אני חוזר הביתה ומקבל הזמנה לחתונה מידיד גדול. אני פותח את ההזמנה, והיא ריקה!"

"חשבתי בלבי: מעולם לא קיבלתי הזמנה ריקה, ומה קרה שבדיוק היום קיבלתי כזו הזמנה? אלא הקב"ה מראה לי אות משמים שהתשובה שאמרתי לאותו אדם היא אמת. להראות לי שגם כשמקבלים הזמנה ריקה ויש את כל הסברות הישרות לדון לכף חובה, אעפ"כ צריך להתאמץ בסברות עקומות לדון לכף זכות. מיד הלכתי אל השואל והראיתי לו את האות משמים הנפלא הזה". הגר"ב צ' פלמן זצ"ל שמר את ההזמנה הריקה הזו, ובכל השיעורים כשהיה מספר את הסיפור הזה, הביא אותה עמו והראה לכולם - הנה היא ההזמנה הריקה. (שלמים מציון)

שְׁמַע בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֶתָם יָדֶק (דברים א טז)

סיפר הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל: "התפללתי בבית הכנסת הגדול בבני ברק, לאחר התפילה ניגש אלי יהודי שפעם היה משתתף בשיעורים, ואמר שזוכר שבאחד השיעורים דיברנו על הנושא של לדון לכף זכות, והתעוררה לו עתה שאלה בנושא הזה שנוגעת לו למעשה. וכך שאל:

"יש לי שכן בבנין שהיחסים שלי עמו אינם טובים, יש בינינו חילוקי דעות קשים בכמה עניינים שהתפתחו עד כדי ריב ממש. אותו שכן מחתן בשבוע הבא את אחד מבניו ושלח לי הזמנה לחתונה. אני פותח את המעטפה - והנה ההזמנה ריקה, ולא מודפס עליה כלום. איך שאני מכיר את טבעו של השכן, מתאים לו מאוד לשלוח בדווקא הזמנה ריקה, כלומר: תראה שאני עושה חתונה ואותך אינני מזמין... ועתה השאלה האם גם בזה עלי לדון אותו לכף זכות ולומר שבאמת הוא רצה להזמין לחתונה, ובשגגה נכנסה למעטפה הזמנה ריקה." "כמובן אמרתי לו שבדווקא גם בזה ראוי לדון אותו לכף זכות, שהרי לא

מי שאיחר לסעודת סיום מסכת ולא הספיק לשמוע את ה'סיום' עצמו - האם מותר באכילת בשר ושתיית יין?

מותר לאכול בסעודה זו [אמנם יש לדון לחלק בין ההיתר בתענית בכורות להיתר אכילת בשר ויין בסעודת סיום בתשעת הימים]. מאידך, גם לגבי תענית בכורות מצאנו דעות האוסרות לאכול למי שלא שמע את הסיום, כן דעת הבן איש חי (שנה א פרשת צו אות כה), שצריך לשמוע את הסיום ולהבין את הנאמר שם, וכן דעת הגר"ז אויערבך (הליכות שלמה פסח פ"ח דבר הלכה ס"א) שרק מי ששמע הסיום מותר לאכול בתענית בכורות, והוסיף שרק המשתתף בסיום, כגון שלמד עם המסיימים, מותר לו לאכול אף שלא שמע את הסיום עצמו. וכן דעת הגר"ש אלישיב (סידור פסח כהלכתו פ"ד הע' 14), וכן הכריע בשו"ת מנחת יצחק (ח"ט סי' מה) לענין תענית בכורות, אלא שהוסיף, שאם מסייע לעריכת הסעודה עצמה, ודאי יכול להשתתף בה גם אם לא שמע את הסיום [וכתב שיש לחלק בין תענית בכורות להיתר אכילת בשר ויין בסעודת סיום בתשעת הימים].

(זוויית הלכתית, יתד נאמן)

ההיתר לאכול בשר ויין בתשעת הימים בסעודת סיום מסכת, נפסק ברמ"א (סימן תקנא סעיף י), ומטעם זה נהגו רבים לאכול בשר ולשתות יין כשעורכים סעודת סיום מסכת [וראה במשנה ברורה שם ס"ק עג באופני היתר זה]. נידון מעניין נדון בפוסקים בהקשר להלכה זו, על אחד שאיחר להגיע לסעודת הסיום מסכת, ולא הספיק לשמוע את הסיום עצמו. האם מותר לו לאכול בסעודה בשר ולשתות יין, או רק לאלו השומעים את הסיום עצמו נאמר היתר זה? דעת הגר"מ פיינשטיין (שמעתא דמשה עמי תכו) שהוא מותר באכילת בשר, שכיון שהסעודה היא סעודת מצוה, כל אחד אף שלא שמע את הסיום רשאי לאכול בה בשר ולשתות יין.

אכן שאר גדולי הפוסקים לא מצאנו שהתייחסו לנידון זה בסעודת סיום בתשעת הימים, ורק דיברו על סעודת סיום של הבכורות בערב פסח, ומצאנו שהגר"י קניבסקי (תשובות והנהגות ח"ב סי' ר"ו) וכן הגר"נ קרליץ (חוט שני פסח פ"א ס"ק ז) הורו - לענין תענית בכורות - שאף אם לא שמע את הסיום

תשעת הימים

הלהיטות אחר מאכלי חלב מלאי כל טוב והנחת דגש על אכילת דגים נוטפי מור, אינה צועדת יד ביד עם תחושת האבלות הנדרשת להימצא בימים אלה האסורים באכילת בשר

לחוש את האבלות | יוסף מאיר האס

ועתה חסרנו כל אלה. והיה זה שכרנו, גם אם בעקבות כך נרוויח, שלכל הפחות מנהגי האבלות לא ייתפסו אצלנו כמשהו מעיק ומרגיז שממתינים כבר לסיימו בהקדם, אלא כמשהו ערכי ומקודש שאכן אמור להשפיע עלינו בצורה כזו או אחרת, עד שנזכה לגאולת ישראל במהרה.

ונקנח בפנינה עסיסית שנשמעה פעם מיהודי ירושלמי בא בימים, שלשונו המושחזת הנפיקה את האמרה הבאה - וכה אמר: "כשיבוא משיח צדקנו במהרה בימנו, הרי לבטח כל בית ישראל יחפזו ויזדרזו לעלות ולקבל את פניו בהתרגשות גדולה, איש בל יעדד מלחלות פני המשיח, אחרי שכל כך הרבה זמן חיכינו לו בכל יום שיבוא. אולם אני לא אזדרז ולא ארוץ לקראת פניו, אלא אמתין בצד עד שכולם יסיימו לקבל את ברכתו לשלום, רק אז אגש ואתן שלום למלך המשיח שהגיע.

"לשאלת המשיח, שישאל אותי לבטח: מדוע הגעתי רק עכשיו להתברך בברכתו, אחרי שכל בית ישראל כבר עברו לפניו, אשיב לו: תאמרו נא קודם אתם - מדוע באתם רק עכשיו, אחרי שאנו ממתינים עליכם לבואכם זה שנות דור?..."

אדיר הוא יבנה ביתו בקרוב במהרה בימינו.
(פורסם בהמבשר שבועי פרשת בלק, טז תמוז, תשע"ח)

משום מה נראה, כי בימים עברו היו מרגישים יותר את רגשי הצער ואת תחושת האבלות בימי בין המצרים, בפרט בהגיע תשעת הימים שבין ראש חודש אב לתשעה בו. סיפורים לרוב ישנם על גדולי ישראל ואף על יהודים פשוטים מעמך בית ישראל, שהיה ניכר עליהם ביתר שאת ועוז כי הימים הללו של שלושת השבועות של בין המצרים אינם ימים רגילים בלוח השנה.

אין ספק, שכשאנו קוראים את הסיפורים הללו על היהודים של פעם, שחשו את הכאב של חורבן בית המקדש וחיו את היגון של גלות השכינה, אנו מקבלים אספקלריה מיוחדת והסתכלות מובנת על כל מנהגי האבלות שאנו מצווים לנהוג בימים אלו שאנו עומדים בפתחם. איננו עומדים ומוכיחים בשער, אבל הלהיטות הנראית בקרב קהלים רבים אחר מאכלי חלב מלאי כל טוב והנחת דגש על אכילת דגים נוטפי מור אינה צועדת יד ביד עם תחושת האבלות הנדרשת להימצא בימים אלו האסורים באכילת בשר.

ברי לכל שאין זו הכללה חלילה, ולא באנו לומר שאין בדורנו יהודים החיים והנושמים את החלל העצום של החורבן, אלא שבימים אלו מן הראוי היה לכל בעל נפש לעצור מספר רגעים משגרת החיים הסוערים והעמוסים, להתבונן בעבר המפואר שהיה מנת חלקנו עת עמד הבית על תלו והמקדש על מכונו,

פעם נכנס אברך למרון הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל ושה לפניו, כי הוא רוצה שבנו יהדר ללבוש מעיל עליון בשעת ברכת המזון, אך בנו טוען שרבנו אינו נוהג כך אלא רק חובש את מגבעתו

"העצה שהיה הוא נוטל לעצמו ממש"

אמר רבנו לאב: "תאמר לבן שינהג במנהג הידור זה של לבשית המעיל העליון, וגם אני אנהג כך מהיום!"
ואכן הקפיד רבנו על כך במשך שנים, מאותו היום עד סעודתו האחרונה בשב"ק כ"ג סיון תשע"א, ולא ויתר על כך גם כשהדבר היה כרוך במאמץ רב ומתוך יסורים.

(דובב שפתיים)

"אך זאת היא חובת האדם הישר, כאשר יבוא איש להתייעץ בו, ייעצהו העצה שהיה הוא נוטל לעצמו ממש" (מסילת ישרים פרק יא)
כשמרן הגרמ"י לפקוביץ זצ"ל היה כבר בגיל הגבורות, נכנס יום אחד אברך ושח לפניו, שהוא עצמו נוהג ללבוש מעיל עליון בברכת המזון, וכך היה רוצה שגם בנו – נער צעיר – ינהג, אולם בנו טוען שרבנו אינו נוהג בזה, ורק נוהג ללבוש מגבעתו. ולכן ביקש אותו אברך שרבנו יורה לנער שינהג כמנהג אביו.

פניני הפרשה

יום אחד שח מרן הגר"נ קרליץ שליט"א לבנו: "היום היה בבית הדין דבר 'מענין'... שני בעלי הדין יצאו מרוצים וקיבלו את פסק הדין"...

וכיצד הסביר רבנו את הסיבה שגרמה לתופעה 'הנדירה'

וקיבלו את פסק הדין".
והסביר רבינו: "חושבני, שהסיבה טמונה בכך שאף על פי שזמן מה לאחר תחילת הדיון כבר הבנתי מה צריך לפסוק, בכל זאת נתתי להם להמשיך לדבר, והקשבתי להם במשך כשלוש שעות. ומכיון שהם הרגישו שמבינים אותם באמת, לכן קיבלו את הפסק בלב שלם".

(נשיח בחוקיק, מתוך הליכות שני)

שְׁמַע בֵּין אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֶתֶם צְדָק (דברים א טז)

פעם שח מרן הגר"נ קרליץ שליט"א לבנו הגאון רבי אברהם ישעיהו שליט"א: "היום היה בבית הדין דבר 'מענין': לאחר אחד מדיני התורה, ראיתי ששני בעלי הדין קיבלו והבינו את פסק בית הדין, וזה דבר נדיר... בדרך כלל לאחר פסק הדין יוצא כל אחד מבעלי הדין בהרגשה שהוא הצודק, ומה שקיבל את דברי בית הדין זה 'לפנים משורת הדין'. אבל היום, שני בעלי הדין יצאו מרוצים

הטעות הנפוצה שבה עלולים להיכשל 'נציבי תלונות הציבור'...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

להם על אחד דברים הניכרים, והם מכים ועונשין שלא מן הדין כדי שיודה. ובאמת הוא שלא כדין. דלו יהא דדברים ניכרים הוא כמו ראייה לעצם המעשה, וטובי העיר חשיבי כמו בית דין – הלא צריך שידעו מתחילה שנגנב, וגם עדים להדברים הניכרים, או שהם בעצמם יראו" וכו'.

הדוגמה שנותן החפץ חיים מתאימה לסיטואציות דומות בימינו. אם לא בטובי העיר, אז במורים, מנהלים, מדריכים או כל מי שממונה על סדר ציבורי כזה או אחר, שמישהו בא להתלונן לפניו על זולתו שעשה לו כך וכך. גם אם הלה תומך את טענותיו בכל מיני סימנים ברורים – אין לנו כל היתר לקבל את דבריו כאמת גמורה. כי הרי לא ראינו בעינינו את הסימנים הללו. ואין לנו אלא 'לחוש' בלבד ולנסות לברר את האמת.

ההלכות הנלמדות בימים אלו עוסקות באופנים שונים שבהם מותר להאמין ללשון הרע, וביניהם, כאשר יש 'דברים הניכרים' שהסיפור אמת. דוגמה לדברים הניכרים כתב החפץ חיים (באמ"ח כלל ז' מהלכות לשון הרע סוף ס"ק ב), שאם המספר סיפר את הלשון הרע בפני הנידון, והנידון מנסה לתרץ את עצמו, וניכר מתוך דברי התנצלותו שהדבר הוא אמת, מותר להאמין ולקבל את דברי הגנאי. בין הסייגים הרבים שיש להיתר זה, מדגיש החפץ חיים כי כל ההיתר הוא רק למי שראה את הדברים הניכרים במו עיניו, או לבית דין שקיבלו עדות על הדברים הניכרים הללו. אבל אם יבוא מישהו ויספר דבר גנות על פלוני, ויחזק את אמיתות דברים ב'דברים ניכרים' שראה – אין כל היתר להאמין לו על כך. ולפי זה, מעורר החפץ חיים וכותב: "ומזה תראה כמה אנשים טועין בענינים אלו. שאם נגנב להם חפץ, ויש להם על אחד חשד, אומרים לטובי העיר שיש

המוסר היומי

אזהרת החפץ חיים על עישון הסיגריות לפני כמאה שנה – כאילו נכתבה היום!

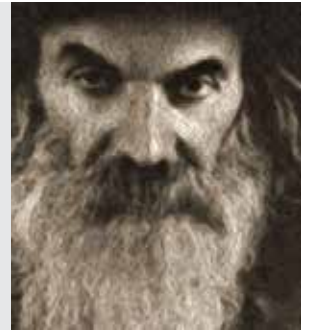
מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

והוא מזה, כמה כסף עולה לו עישון זה! שהלא האדם שהורגל בזה, מוציא לכל הפחות 'זהוב' אחד (= ובמושגינו אנו, 20-30 ש"ח) בכל יום. ולפעמים מתקבץ עם חבורה גדולה, ואי אפשר לו להשיב פניהם ריקם, ומחלק לכל אחד ואחד, ועולה לו בדמים הרבה. ובמשך שנה אחת, יתקבצו לערך שלוש מאות זהובים שאיבד אותם בידים והפסידם ללא תועלת, ומכל שכן במשך שנים אחדות, כמה מפסיד על ידי זה, הן הפסד גופו בבריאותו, והן הפסד ממונו, והן הפסד מצוותיו. וכאשר יתבונן האדם בנפשו מגודל הרעה שמביא על עצמו על ידי זה, יתחזק שלא יתרגל בזה; ואם כבר הורגל בזה, ימעט בכל יום מעט מעט, עד שבהמשך הזמן יפסיק לגמרי, ואז יהיה טוב לו בזה ובבא".

[ליקוטי אמרים פרק יג]

"אודות עישון הסיגארין (= סיגריות): הנה דיברתי כמה פעמים עם חלושי כח אודות זה, וענו לי שגם הם יודעים ומכירים בעצמם שהעישון קשה להם, אך מפני שהורגלו בזה מכבר קשה להם לפרוש מזה. ואמרתי להם מי התיר לכם להרגיל עצמכם כל כך? אמת, חכמינו ז"ל אמרו שהחובל בעצמו, אף על פי שאינו רשאי, פטור, כי למי ישלם אם לא לעצמו, אבל הלא אמרו שאינו רשאי לחבול בעצמו. אחד, משום 'ונשמרתם לנפשותיכם', ועוד, דין הוא, שהלא תבל ומלואה של הקב"ה, ולכבודו בראנו, ונותן לכל אחד בחסדו כוח כפי צרכו לתורתו ולעולמו, ואיך ירשה העבד לעשות לעצמו כפי רצונו, הלא הוא שייך לאדונו? ואם על ידי העישון נגרעו כוחותיו, בוודאי יתבע לבסוף לדין על זה, שהרי עשה זה ברצון לבו, ולא באונס.

"תפסתי את רגליי וברחתי מהמקום. דקות ארוכות לא יכולתי לשוב לעצמי, פחד ורעדה אחזוני. המחשבה שאני יושב מול צדיק וקדוש הצופה ברוח קדשו מה שאדם עושה בחדרי חדרים - גרמה לי חלחלה"

הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל מספר על החברותא עם הרבי מזוועהיל זי"ע

מרגיש מאד בנוחות וברחבות, הוא פיזם לעצמו ניגון חרישי והתכוון להתחיל להתפלל ביחידות.

הרבי הקדוש הרים את עיניו הזוהרות והמאירות, הסתכל בפניו של האברך, ובבת אחת קם מהספסל. בסבר פנים חמורות ניגש לאברך, והרים קול צעקה שזעזעה את כותלי בית המדרש: "מה עשית אתמול בלילה?!" האברך נבהל, נעשה חיוור כסיד, תפש את שקית התפילין וברח כל עוד נשמתו בו. ברגע הראשון נשארתי על מקומי בתדהמה ובפחד, אמנם מיד תפשתי את רגליי וברחתי מן המקום. למשך דקות ארוכות לא יכולתי לשוב לעצמי, פחד ורעדה אחזוני; המחשבה שאני יושב מול צדיק וקדוש הצופה ורואה ברוח קדשו מה שאדם עושה בחדרי חדרים - גרמה לי חלחלה, הרגשתי שאני פוחד וממש לא מסוגל לחזור לשבת מול הרבי.

[במאמר מוסגר: אני חושב שמקרה דומה לזה לא אירע אף פעם. הרבי בענוותנותו ובצדקותו סבל כל אחד, היה מקרב את האנשים הפחותים ביותר. אבל פה... מי יודע?...]

כעבור כמה ימים פגשתי את הרבי בחצר הסמוכה לשיטבלאך בבית ישראל. הרבי שאל אותי בפשטות: "למה הפסקת ללמוד איתי?" בחיוך המשיך לשאול: "האם לא מוצאת חן בעיניך החברותא?"... אמרתי לרבי את האמת: אני פוחד ללמוד אתו, אני עדיין מפוחד ממה שקרה בתחילת השבוע... נענה הרבי ואמר: "הלא לא התכוונתי אליכם?"

היה לי חבל מאד על הפסקת הלימוד בצוותא עם הרבי מזוועהיל, אבל הפחד והרעדה גברו עלי.

(לב ישראל)

הָבֹוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים... וְאֲשִׁימָם בְּרֵאשֵׁיכֶם (דברים א, יג)
סיפר הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל:

הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע בהגיעו לארץ ישראל קבע את מקום מגוריו בירושלים והסתיר את זהותו. הוא היה מתהלך בצידי הדרכים בלבוש פשוט, הנעלים שלבש לרגליו היו גדולות ממידותיו... עדיין מהדהד באוזני קול צעדיו ברחובות העיר מחמת הנעליים שנגררו על הרצפה. מבחינתו, יכול היה רבי שלמה להסתתר מעיני הקהל עוד רבות בשנים.

באחד הימים הגיע לירושלים עולה חדש מרוסיה הרחוקה. האורח היה גר בעיירה זוועהיל, ובהגיעו לירושלים שאל לכתובת מגורי רבו הרבי מזוועהיל... כך נודע שהאיש הצנוע והשתקן, הוא הוא הרבי המפורסם מזוועהיל. אמנם גם לאחר שזהותו נודעה ברבים, המשיך להצטנע ולהתנהג בפשטות.

בשכונת בית ישראל יש בית כנסת קטן הנקרא "לייבלע שול". בימות החול לא התקיימו שם תפילות, על כן קבעתי שם לעצמי את מקום לימודי בשעות הבוקר המוקדמות קודם תחילת סדרי הישיבה. יום אחד נכנס הרבי מזוועהיל לבית הכנסת, ניגש אלי, והרכין את ראשו לראות את המסכתא בה אני לומד. הרבי שאל אותי בענווה פשוטה האם אני מעוניין ללמוד אתו בחברותא, נענית ברצון ובשמחה: לזכות ולכבוד לי לשבת מול הרבי וללמוד. החל ממחרת בבוקר הגיע הרבי כל יום, התיישב לידי והתחיל ללמוד בקול. אופן הלימוד היה בבקאות, והיינו מספיקים כל יום שני דפי גמרא. "החברותא" המשיכה תמידין כסדרן תקופה ארוכה, עד שאירע מעשה פלא שבגללו נפסקה.

באחד הימים נכנס אברך לבית הכנסת, הניח את שקית הטלית והתפילין על בימת הקריאה, הוציא מהשקית את הטלית, הניחה על כתפיו, וכך החל לצעוד לאורכו ולרוחבו של בית הכנסת. האברך התהלך בצורה שנתנה רושם שהוא